

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 11
Marraskuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

31:s vuosik. 1926

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 15 mk. koko vuodelta. —

Puhukaa kuuromyksille!

Kuuromyksäin vanhemmille ja omaisille huomattavaa.

Te äidit, isät, siskot, puhutteko kuuroiden lastenne ja siskojenne kanssa? Tuskin. Miksi ette puhu heille? Luulette, ettei kuuro lapsi puhettanne ymmärrä kun hän ei kuule. Sentähden ette häntä puhuttele vaan ainoastaan muutamilla viittomilla ilmoitatte hänelle käskynne tahi toiveenne. Varmasti on kuuro lapsenne teille rakas ja koettatte mikäli voitte hänen toiveitaan ja tarpeitaan tyydyttää. Mutta tärkeimmän asian laiminlyötte: ette totuta lastanne jo pienenä huomaamaan puhetta ja sitä suunne liikkeistä ymmärtämään. Ja saman laiminlyönnin teette vielä sittenkin kun lapsenne koulunkäyntinsä lopetettuaan palaa kotiin luoksenne. Ette puhele hänen kanssaan. Pikku lapsina jo, ja tavallisesti täysin mykkinä, vietään kuuromyksäläpset kouluun. He tietävät tuskin, että kieltä on olemassakaan. Koulunpenkillä he istuvat eivätkä katsele opettajansa suuta, vaan odottavat hänen viittaavan käsillään. Ja opettajan on alkaminen aivan alusta. Hänen on opetettava lapselle puhekieltä aivan niinkuin äidin on se kuulevalle lapselleen opetettava. Opettajan on näytettävä lapselle, ettei suu ole vain syömistä varten, vaan että sillä puhutaan, ilmaistaan ajatuksia ja että puhetta voi suunliikkeistä ymmärtää. Opettaja lausuu lapsen nimen: Kerttu. Hän ei ainoastaan viittaa lasta tulemaan luokseen vaan puhuttelee häntä: katso, kauniit kengät, kaunis puku, sininen esiliina. — — — Täten kiinnittämällä lapsen huomion suun liikkeisiin oppii hän huulilta lukemaan mitä sanotaan. Lapsen kasvot ilosta loistavat tehtyään tämän huomion. Jo ensimmäisinä koulupäivinä alkaa hänen henkensä herätä ja kehittyä. Ja ennen pitkää alkaa lapsi itsekin jäljitellä opettajan suunliikkeitä ja soperrella sanoja juuri niinkuin kuuleva lapsikin. Opettajan on siis pienen alokkaan suhteen koetettava korvata kaiken sen, mikä kodissa on laiminlyöty. Täten edistyy opetus hitaasti. Miten suuri etu olisikaan ja miten paljon voitettaisiin aikaa jos lapsi jo kodissaan saisi käsityksen puhekielestä, johon isä, äiti ja siskot jo pienestä pitäen ovat häntä totuttaneet.

Ja miten paljon nopeammin kehittyisi isompien kuuroiden lasten puhetaito ja miten paljon pitemmälle he siinä kehittyisivätkään, jos omaiset kodissa heidän kanssaan puhelisivat. Mitä kuurot eivät korvansa avulla opi, se heidän on silmillään tajuttava. Mutta siihen täytyy heidän silmänsä totuttaa.

Kuuleva ihminenkin tavallisesti seuraa puhujan suunliikkeitä saadakseen paremmin selvän puhe-tusta. Koettakaapas keskustella hiljaisella äänellä keskenänne; aivan kuin itsestään kiinnittyy silmä silloin puhujain suunliikkeisiin päästäkseen paremmin perille mistä kysymys on. Tahi pankaa puhuessanne käsi suunne eteen. Kuulon avulla silloin kyllä saatatte erottaa suurimman osan puhutusta, mutta sen ymmärtämistä haittaa kuitenkin se, etette saada nähdä suunliikkeitä. Tahi miksi ihmiset tavallisesti peittävät kädellään suunsa puhuessaan salaisuuksia? Eikö siksi, ettei kukaan niitä heidän huuliltaan voisi lukea. Tavallisesti myös tahdotaan nähdä puhujan, papin, näyttelijän suu, jotta paremmin voisi ymmärtää hänen puhettaan. Kuuromyksän silmä katsoo kuitenkin paljon terävämmin ja tarkemmin kuin kuulevan. Kouluikäydessään oppivat he hyvin puhetta huulilta lukemaan. Mutta koulusta päästyään ovat he vaarassa unohtaa tämän taidon, jollei sitä heidän lähin ympäristönsä, vanhemmat ja siskot y.m. perheenjäsenet, aina koeta ylläpitää ja kehittää. Tässä annamme muutamia neuvoja kuuromyksäin omaisille, isännille, työnantajille y.m., jotka heidän kanssaan joutuvat tekemisiin.

1. Puhele kuuroille lapselle kuin jos se olisi kuuleva.

2. Elä tee liian hitaita ja luonnottomia suunliikkeitä, vaan puhu niinkuin tavallisesti puhutaan.

3. Käytä puhuessasi lyhyitä, täydellisiä lauseita. Elä jätä pois yhtään tarpeellista sanaa lauseesta, muutoin ei kuuromyksä koskaan opi puhumaan selvää kieltä. Elä sano esim.: missä isä? Leipä loppu. Vaan sano: missä sinun isäsi on? Leipä on loppunut.

4. Puhele suulla kaikissa tilaisuuksissa ja koeta välttää viittaamista.

5. Asetu puhuessasi kuuromykän eteen ja pysy hiljaa siinä puheen loppuun saakka. Jos kesken puheen käännät kasvosi pois, niin ei hän voi sanojasi huomata.

6. Pysy kärsivällisenä vaikkei kuuromykkä puhettasi heti ymmärtäisikään. Sano sama sana uudestaan ja vieläkin uudestaan. Se edistää hänen huulilukemisen taitoaan.

7. Koeta puhuessasi säilyttää luonnollinen ja lempeä kasvojenilme. Silloin kuuromykkä sinua paremmin ymmärtää.

8. Katso, että puhuessasi valo lankeaa kasvoillesi eläkä anna kuuromykän seistä vasten valoa, sillä se häikäisee hänen silmiään.

Seuraamalla noita neuvoja saatte huomata miten kuuron kielenymmärtämisen taito kehittyy ja hänen henkensä rikastuu. Vaikkei kuuro lapsi vielä olisi päässyt kouluunkaan, niin totuttakaa häntä jo pienenä siihen, että hänelle puhutaan. Elkkää jättäkö lasta hiljaisuuteen, elkkääkää syrjäyttäkö häntä kuuromykkyuden takia seurustelusta. Hänen on sitä helpompi oppia koulussa kuta enemmän häntä jo kodissa on puhekieleen totutettu. Ohjatkaa kuuron lapsen puheyrytyksiä, korjatkaa vikoja ja kehoittakaa häntä vain jatkamaan puhumistaan. Neuvokaa hänelle uusien, vaikeitten ja virheellisesti lausuttujen sanojen ja lauseitten oikeaa ääntämistä. Siten teette kuuromykälle arvaamattomia palveluksia.

(Sveitsin K.m. Lehdestä suom.)

Pientä pakinaa kesämatkalta.

Nyt se alkaa ihana kesä jo mennä maille. Elämme jo syksyn merkeissä. Illat alkavat pimetä ja Kuutar hymyillen loistaa valaisten aavemaisella valollaan pimeän, nukkuvan luonnon. Moni kätkee suloiset muistot tästäkin kesästä. Monet tämän lehden lukijat ovat esim. tehneet hauskan retken Porvooseen ja saaneet sieltä paljon nähtävää ja muistettavaa. Ovat saaneet pienen, valoisan hetken viettää monien kohtalotovereitten ja opettajien parissa ja saaneet verestää vanhoja muistoja kouluajalta. Eikö nämä tällaiset hetket loista valopilkkuna monen k. mykän harmaassa, yksitoikkoisessa elämässä. Ne antavat uutta innostusta ja reippautta elämän arki-

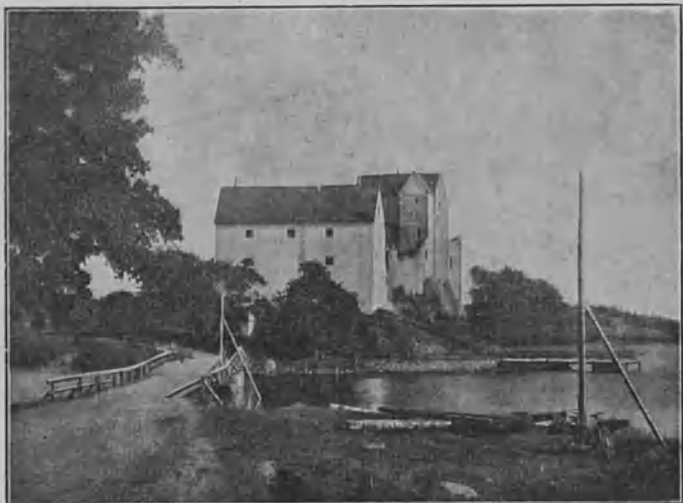
päiväiseen harmauteen. Minä, joka en koskaan ole noissa kokouksissa käynyt, en osannut nytkään niin paljon innostua, että olisin Porvooseen lähtenyt. Ikävä kyllä olen aina tuntenut itseni muukalaiseksi suuressa k. mykkä seurassa ollessani. Lieneekö syy tähän itässäni tahi toisissa? Sitä en ymmärrä. Mutta luulen syyn olevan siinä, että useimmat k. mykät suhtautuvat minuun sangen epäluuloisesti, mikä seikka taas estää minua oikein sydämellisesti kiintymästä k. mykkiin, vaikkakin tunnen sydämeni syvyydessä, että olen heihin yhdistetty katkeamattomilla kohtalon siteillä. Elämäni hartain toivo on, että kaikki epäluuloisuus, kylmäkiskoisuus ja nur-

Maisema Getasta Ahvenanmaalla.

jamielisyyks katoaa k. mykkien keskuudesta ja kaikki kuljemme käsi kädessä sitä tietä, jonka kohtalo on meille määrännyt, ystävinä, sisarina ja veljinä. No, mutta nythän olen hypännyt pois aineestani! Minun piti kirjoittaa kesämatkastani, joka tällä kertan onkin varsin mielenkiintoinen sillä tein sen tuolle kaukaiselle ja kauneudestaan kuuluisalle *Ahvenanmaalle*. Voin vakuuttaa, että tämän matkani säilytän sydämessäni elämäni kauneimpana muistona. Sillä niin paljon kaunista ja niin vanhanai-kaista ja runollista en ikinä ole nähnyt. Kävisi pitkäksi selostaa kaikkia näkemyksiäni. Kerron siis vain lyhyesti matkani pääkohdat.

Matkustin Turusta „Delet“ laivalla suoraan Maarianhaminaan. Matka kesti suunnilleen 12 tuntia. Laiva ei näyttänyt pitävän mitään kiirettä. Hiljaa kulki se ensin suurta, aavaa meren selkää pitkin. Sitten se puikkelehti pienien, kauniiden saarien ohitse ja pian sen jälkeen oltiin perillä. Maarianhaminan satama on hyvin pieni muistuttaen tavallista ison maalaiskylän laivalaituria. Itse kaupunki teki minuun leppoisan, rauhallisen vaikutuksen. Siistit, suorat puistomaiset kadut ja valkoiset, matalakattoiset puurakennukset ovat oikein hauskanäköiset. Kaupunki on hyvin pieni käsittäen pari kolme isompaa katua. Asukkaita siinä on liki pari tuhatta. Lukuunottamatta kylpylaitosta ei muita merkittävämpiä laitoksia Maarianhaminassa ole. Ilma siellä on hyvin viileä sillä mereltä puhaltaa lakkaamatta voimakas tuuli kun ei ole puita meren rannalla sitä suojaamassa. Maarianhaminasta jatkoin matkaani autolla noin pari peninkulmaa sijaitsevaan „Haraldsby“ nimiseen kylään, jossa majailin erään suomalaisen tuttavan luona. Kuljettin huimaa vauhtia kauniitten puutarhain, viljavainioiden ja ikivanhain, honkametsien läpi kiemurtelevaa, monimutkaista, kapeaa maantietä pitkin. Ahvenanmaan maantiet ovat kummallisia sen takia, että kun niitä lähtee kulkemaan, niin ne kohta tekevät äkkiä pit-

Kastelholm.

kän ympärikiännöksen, joten luulee tulleensa takaisin samaan paikkaan, mistä on lähtenyt. Teitten monimutkaisuus johtuu maan epätasaisuudesta. Siellä täällä näkee suuria, jyrkkiä kallioita, joitten ympäri maantie kiertää. Ensikertalaiseen tekee Ahvenanmaa hyvin miellyttävän vaikutuksen, sillä siellä on paljon satoja, jopa tuhatkin vuotta vanhoja kirkkoja ja muita historiallisia paikkoja, joita monet ulkomaalaiset vieraatkin käyvät katsomassa. Olinpa minäkin tilaisuudessa käydä muutamien suomalaisten kesävieraiden kanssa kuuluisaa *Kastelholman* linnaa katsomassa. Se sijaitsee 3 peninkulmaa Maarianhaminasta pohjoiseen päin. Linna on ihmeen hyvin säilynyt. Pienine ikkunoineen ja valkoiseksi rapattuine seinineen se näytti todella romanttiselta, kun se ylväänä ja korkeana seisoi pienen kallion rinteellä aivan meren rannalla. Linna on nelikerroksinen. Nousimme huojuvia portaita ylös kolmanteen kerrokseen ja tulimme siihen huoneeseen, missä Kuningas Erik XIV oli vankina. Se oli pieni kellari, komeron tapainen huone, jossa oli yksi ainoa, pieni ikkuna. Sen alla olevan kivisen ikkunalaudan sanotaan kuluneen sileäksi kun Erik kuningas istui vuosikautia siinä ja katseli ikkunasta pihalle, jossa Kaarina soitteli kuningasta lohduttaakseen. Linna on täynnä lukemattomia pieniä komeroita ja holvin tapaisia käytäviä. Ympäristöllä kasvoi muutamia viinimarja- ja saksanmarja-pensaita sekä hienoja, harvinaisia puita todistaen paikalla ennen olleen puutarhan. Kokonaan eheää ja tunnelmallista kuvaa en linnasta saanut, sillä linnan ympärillä parveili mustanaan kansaa ja autot vilisivät lakkaamatta. Siellä vietettiin näet kansanjuhlaa. Ruotsalaiset kansanlaulut raikuivat ja torvet ja balalajikat alkoivat soittaa tanssin säveliä. Oli somaa nähdä kun tuo lukematon ihmisjoukko hiljalleen keinuvassa tahdissa pyöri tuon, yli 600 vuotta vanhan linnan ympärillä

Ahvenanmaa: Vårdö.

Ahvenanmaa: Vårdö.

kuutamon loisteessa elokuun hämärässä yössä. Linnan lähistöllä, kapean meren lahden toisella puolella oli Kuninkaan kartano. Sieltä näkyi niin pitkälle kuin silmä kantoi laajoja viljavainioita, jotka nyt kasvoivat heinää. Kävimme vielä 11 kilometriä Kastholmasta eteenpäin olevassa Bomarsund nimisessä kylässä, joka oli aivan autio ja teki hyvin köyhän ja surullisen vaikutuksen. Siellä näkyi lukemattomia rakennusten kivi-jalkoja ja suuria kiviröykkiöitä todistain, että paikalla oli ennen ollut hirveä sota, jossa kokonaisia kyliä oli palanut perustuksiaan myöten. Ahvenanmaalla ollessani tuntui minusta aivan kuin olisin ollut Ruotsissa, sillä ainoatakaan suomalaista kirjaa tai sanomalehteä en nähnyt missään ja aiharva siellä puhui suomenkieltä. Siitä huolimatta olen iloinen ja ylpeä, että tuo suuri ja kaunis Ahvenanmaa kuuluu Suomelle. Mutta jos kysyy Ahvenanmaalaiselta: „oletteko tyytyväisiä, että Suomi omistaa Ahvenanmaan?“ „Ei, ei *me* kuulumme Ruotsiin“ saa ylpeän, varman vastauksen. Oli miten oli, niin kuitenkin pidän ahvenanmaalaisista, sillä he ovat kovin ystävällistä ja hyväntahtoista kansaa ja heille kunniaksi mainitsen, että he ovat hyvin siistiä, ahkeraa ja säästäväistä kansaa. Sitä todistaa sekin, että kaikissa taloissa oli siistit pihamaat ja kauniit raasumatot peittivät hohtavan valkoisia permantoja. Valkoiset uutimet oli kaikkialla ikkunoissa ja paljon kukkia. Säästäväisyyttä todistaa m.m. se, että häissä ja hautajaisissa, joissa minulla oli kunnia olla, olivat kaikki vanhat ihmiset puettu mummovainajani aikuiseen kuosiin valmistetuissa puvuissa: tiukkaan puseroon, pitkään, leveään hammeeseen ja silkkiin pitkäripsuisiin liinoihin, jotka ovat vuosikausia maanneet kirstun pohjalla ja otetaan esille vain juhlatilaisuuksissa. Kansallispukua pidetään Ahvenanmaalla suuressa arvossa. Sainpa minäkin nähdä siellä aito etelämaalaisiin, siroihin kansallispukuihin puettuja neitoseja. Nuoret miehetkin kuuluvat siellä käyttävän kansallispukuja, vaikka en minä sattunut näkemään miehiä siinä puvussa.

Tuolta pitkältä matkalta palattuani jälleen tutuille seuduille, tuntuu kuin kaikki olisi ollut vain unta.

Niin, sinä suuri ja ihmeellinen Ahvenanmaa, joka salaperäisenä sukeltaudut esiin monine saarinesi ikivanhoine honkinesi ja ihanine vihreine rantoinesi. Sinä elät muistossani kuin vanha, kaunis satu, jonka lapsena on lukenut. Hartain toivoni on, että ensi kesänä pääsisin taas suloisille, vilpoisille rannoillesi merikylpyjä ottamaan ja uusia voimia keräämään. Hyvästi siksi, sinä ikuisesti kiihtollisessa muistossani pysyvä maa!

Elli Kanerva.

Opettajatar Ebba Pesonen

50 vuotias.

Nuoren ylioppilaan kuva tässä kohtaa lukijan katseen. Kasvojen piirteet ja ylläoleva nimi ovat monelle tämän lehden lukijalle tuttuja heidän kouluvuosiltaan. Tuttavamme nimi oli hänen ensi nuoruudessaan *Ebba Björklund*. Ahkeraan ponnistaen hän oli voittanut valkolakkinsa. Sen saatuaan ryhtyi hän heti ansiotyöhön. Pian tarjottiin hänelle opettajattaren paikka Mikkelin ruotsalaisessa tyttökoulussa. Empien hän otti tämän toimen vastaan, sillä työtä kuulevien parissa vaikeutti se seikka, että hänen kuulonsa oli käynyt huonoksi. Yhden vuoden aikana hän pysyi tässä virassa, ja sillä aikaa hän tutustui kuuromyökkäinkoulun oppilaisiin, jotka kävivät tyttökoulun salissa voimistelemassa. Nämä koulut olivat silloin vastakkain saman kadun varrella. Nuori opettajatar ei ollut ennen tavannut kuuromykkiä; nyt syntyi hänessä halu ruveta näiden aistivallisten opettajaksi. Tuumasta toimeen! Oltuaan yhden vuoden kuuntelemassa opetusta Kuopion puhekoulussa palasi neiti Björklund Mikkeliin, missä hän seurasi opetusta kirjoituskoulussa.

Syksyllä 1898 pääsi hän opettajaksi viimemainittuun kouluun. Nyt alkoi varsinainen opetus-työ, ja ututeraan hän saikin käyttää vuoroin sormiansa, vuoroin liitua opettaessaan mykkiä oppilaitaan. Ebba neiti viihtyi työssään, sillä hän tahtoi mielellään olla avuksi näille lapsille, jotka olivat kokonaan kuuloa vailla; olihan hän itse kokenut miten vaikeaa on menettää osaakin kuulostaan. Kärsivällisyyttä työssä vaadittiin ja toivovaa

mieltä silloinkin, kun työn tulokset näyttivät peräti pieniltä. Ebba neiti kesti vaikeuksissa; hän tiesi pienenkin valon kallisarvoiseksi siinä, missä muuten pimeys olisi vallitsemassa. Siksi hän kärsivällisesti ja uupumatta teki työtä johtaakseen henkistä valoa kehittymättömien oppilaittensa sydämiin ja mieliin.

Oltuaan kolme lukuvuotta tässä työssään meni Ebba neiti naimisiin opettaja E. J. Pesosen kanssa, joka työskenteli samassa koulussa. Yhteinen oli heille nyt koulutyö, yhteinen myös oma pieni koti, missä niin hyvin viihtyivät. Vuosien vierieissä tuli ilon aiheita lisää, kun vanhemmat saivat nähdä omien pienokaistensa kodissa kehittyvän ja kasvavan. Monipuolisia olivat nyt Ebba-rouvan tehtävät, mutta hiljaisiin mielin työskennellen hän koetti täyttää niin toiset kuin toisetkin velvollisuutensa.

Vuonna 1920 opettaja Pesonen nimitettiin Turun kuuromyökkäinkoulun johtajaksi, ja koti oli siksi siirrettävä Turkuun. Ajottain Ebba rouva kuitenkin vielä palasi Mikkeliin hoitaakseen entistä työtänsä, jonka hän lopullisesti jätti vasta joulukuussa 1923. Kuuromykkiä hän ei silti saata unhottaa, sillä elää hän yhä heidän keskuudessaan. Hän on m.m. lähettänyt useita kirjoituksia sekä suomen- että ruotsinkielisiin k.m. lehtiin ja joululehtiin. Tästä avusta olemme hänelle erittäin kiitolliset. Varmaankaan hänen entiset oppilaansa eivät myöskään ole unhottaneet ystävällistä opettajaansa. Kuuromykkäin Lehti siksi nyt tuo heille terveiset hänen kodistaan Turussa, missä hän viime lokakuun 15 p:nä vietti 50-vuotispäiväänsä. Hilpeänä Ebba rouva silloin siinä hääri omaisten ja ystävien ympäröimänä. Hänen „pikkutyttönsä“ ovat jo kasvaneet nuoriksi neitosiksi. Harjoittaa han toinen tytär jo opinnoita Turun uudessa suomalaisessa yliopistossa. Nuorempi tytär taas käy Turun tyttölyseossa, joka äsken on muuttanut omaan, kauniilla kukkulalla sijaitsevaan, upeaan koulutaloon. Työtä yhä riittää kaikille perheen jäsenille, mutta kun kesä palaa maahamme, niin he kait vanhaan tapaansa rientävät suloiseen Savoan, missä jo ovat viettäneet niin monet kauniit kesät. Virkistystä työn lomassa ovat siellä saaneet ennen nauttia; varmaankin monet tämän lehden lukijat voivat yhä jatkuvaa virkistystä entiselle opettajalleen, rouva Ebba Pesoselle, joka ennen niin tunnollisesti johti heidän ponnistuksiansa opin tiellä heidän ollessaan Mikkelin sievässä kuuromyökkäinkoulussa.

N. H—s.

Opettaja J. G. Oksanen 60-vuotias.

Keskiviikkona lokak. 27 p:nä täytti Kuopion k.m. koulun opettaja J. G. Oksanen 60 v. Opettaja Oksanen syntyi Laukaassa. Päästyään Jyväskylän seminaarista toimi hän kansakoulunopettajana Uuraisilla, Vironlahdella ja vuodesta 1889 Kuopion kaupungissa. Näytteet suoritettuaan siir-

tyi hän opettajaksi Kuopion kuuromyökkäinkouluun v. 1896, joten hän on siis toiminut 30 v. nykyisessä virassaan. Varsinaisen työnsä ohella on opettaja Oksanen ottanut paikkakunnalla innokkaasti osaa varsinkin kunnallis- ja raittistustyöhön.

Merkkipäivän johdosta oli Kuopion kuuromyökkäinkoululle järjestetty pieni juhlatilaisuus. Opettajien ja oppilaiden kokouduttua koulun juhlasaliin kello 12 päivällä, laulettiin virsi, jonka jälkeen johtaja U. Kahma puhui juhlavieraalle ja opettaja O. Hiekkala esitti Linnan-kosken sirpaleen „Nuoruudelle“. Koulun puolesta tarjottiin kahvia.

Päivän kuluessa sai opettaja Oksanen useita lahjoja ja paljon kukkia.

Joulujuhlakuvaelma.

Suomennamme lehtemme Berliinin kuuromyökkäinkoulun oppilaslehdessä „*Unsere Welt*“ (Meidän maailmamme) seuraavan yksinkertaisen kuvaelman, jonka koulun oppilaat tavallisesti esittävät koulun joulujuhlissa. Kenties sitä asiaharrastavat opettajat voisivat yrittää aivan yksinkertaisin keinoin (kulissit ja puvut aivan vaatimattomat) suomalaisenkin k.m. koulujen joulujuhlissa. Varmaan sen harjoittelu ja esittäminen innostaisi esiintyjä.

Jeesuksen syntymä.

Vanhan, keskiaikaisen joulunäytelmän mukaan. *Henkilöt: Maria, Josef, I isäntä, II isäntä, emäntä, eräs nainen, poika, tyttö, paimenet: Pietari, Mikael, Jakob ja Johannes, enkeli Gabriel, enkeleitä, kunninkaat: Kasper, Melkior, Balthasar.*

I kuvaelma: *Josef ja Maria etsivät asuntoa.*

Maria: Voi, kuinka tie on pitkä!

Josef: Koeta kestää! Tuossa on majatalo! (Kolkuttaa ovea.) Ei kukaan kuule.

Isäntä: Kuka ovea kolkuttaa?

Josef: Pääsemmekö me majataloon yöksi?

Isäntä: Ei, ei.

Josef: Laskekaa meidät toki sisään!

Isäntä: Mistä te tulette?

Josef: Nasaretista.

Maria: Armahtakaa meitä raukkoja!

Isäntä: Kuinka paljon maksatte minulle?

Josef: Voi, ei meillä ole yhtään rahaa.

Isäntä: Menkää pois!

Maria: Avatkaa ovi meille!

Isäntä: En aukaise. Menkää toiseen taloon!

Maria: (huokaisee ja istuu maahan.)

Eräs poika: (tulee) Äiti, katso!

Eräs nainen: (tulee) Tuo isäntä on paha ja ju-

malaton. Elkkä olko surulliset. Menkää tuohon toiseen taloon.

Poika: (antaa villahuivin Marialle) Ottakaa tämä.

Tyttö: Minä annan teille vähän leipää.

Josef: (kolkuttaa toisen talon ovea).

Isäntä: Mikä on hätänä?

Josef: Me emme saa mistään yösjää.

Isäntä: En minäkään voi ottaa teitä huoneisiin, mutta tallissa voitte nukkua olkien ja heinäin päällä.

Vaimo: Te olette hyvä isäntä. Kiitos teille!

Josef: Kiitos! Me voimme hyvin asua tallisakin.

Isäntä: Mikä teidän nimenne on?

Josef: Minä olen Josef, köyhä puuseppä Nasaretista ja tämä on vaimoni, Maria.

Isäntä: Hyvää yötä! Nukkukaa rauhassa!

Josef: Kiitos! Jumala teille palkitkoon!

II kuvaelma: *Enkeli ilmestyy paimenille kedolle.*

Pietari: Huh, huh, kuinka nyt on kylmä yö!

Mikael: Minulla on niin ikävä ja vaikea olla.

Jakob: Koettakaa nukkua jo, Mikael ja Pietari.

Mikael: Nukkuisin, vaan en voi. En tiedä miksi

en unta saa. On niin valoisa!

Enkeli: (laulaa).

Johannes: Pietari, nouse!

Pietari: Anna minun nukkua!

Jakob: Mitä kuulin? Mitä se oli?

Enkeli: (laulaa).

Johannes: Laulua, kaukaa kuuluu laulua!

Pietari: Ei se ole laulua. Lammasten kellot ne soivat.

Jakob: Ei, ei! Nyt on keskiyö, mutta yö on kirka kuin päivä! Mitä tämä on?

Enkeli: (laulaa).

Jakob: Jo uskon. Enkelin laulua kuulen.

Mikael: Veljet, veljet ettekö näe? Tuolla on enkeli.

Johannes! Taivaan enkeli tulee luoksemme! Mitä onkaan tapahtunut?

Enkeli: Älkää peljätkö! Minä ilmoitan teille suuren ilon. Nyt on Jeesus syntynyt! (Häviää. Paimenet nousevat).

Jakob: Menkäämme Betlehemiin katsomaan mitä siellä on tapahtunut.

Pietari: Mennään heti paikalla!

III kuvaelma: *Maria, Josef ja Jeesuslapsi tallissa.*

IV kuvaelma: *paimenet, kuninkaat ja kansa kumartaen rukoilevat seimen ääressä.*

Ulkomailta.

— Sveitsi. Kuuromyökkäin yleinen kokous pidettiin Sveitsissä Bernin kaupungissa elokuun 14—16 p:nä. Tämä oli vasta toinen yleinen sveitsiläisten k.m. kokous. Siihen otti osaa n. 300 henkeä. Kokouksessa oli m.m. eräitä k.m. koulun johtajia ja opettajia läsnä. Olipa Saksasta, Itävallasta ja Italiastakin muutamia osanottajia, sekä kuuromyökkäin opettajia, saapunut juhlaan. Ohjelmassa oli

alkajaisjumalanpalvelus, muutamia puheita (m.m. past. E. Sutermeisterin pitämä avajaispuhe), voimistelunäytös, kuvaelmia sekä suuret urheilukilpailut. Tehtiin myös retkeily eräaseen tehtaaseen, jossa työskentelee paljon kuuromyökkäin ja jossa valmistetaan nahkasta kaikenlaisia töitä, taide-esineitä y.m. Kuuromyökkäin ostivat itselleen muistoksi paljon tehtaan tuotteita. — Urheilutuloksista mainitaan seuraavat: 100 m. juoksu 1) Meyer 13,7, 3) Meyerhofer 13,8. — 800 m. juoksu 1) Wenger 2,24, 2) Nägeli 2,25. — Korkeushyppy 1) Meyerhofer 1,45, 2) Nägeli 1,40. — Pituushyppy 1) Nägeli 5,20, 2) Meyerhofer 4,89.

— Espania. Tunnetaan on, että Espanjan kuninkaan Alfonsoin toinen poika, prinssi Jaime, on kuuromyökkäin. Nykyään pohditaan siellä kysymystä: kuka tulee Espanjan kuninkaaksi kuningas Alfonsoin kuoltua. Kuninkaan vanhin poika, kruununprinssi, kuuluu olevan kovin sairas, niin ettei hän luultavasti voi elää kauan eikä voi tulla kuninkaaksi. Toinen poika, prinssi Jaime, on kuuromyökkäin, eikä hänkään siis oikein sovi valtakunnan hallitsijaksi. Mutta on vielä kolmas poika, Don Juan, joka on terve. Jo lähiaikoina aiotaan hänet julistaa kruununperilliseksi isänsä jälkeen. — Äsken on Espanjan kuningatar ostanut kuuromyökkäin-pojalleen maatilan Camberleyssä. Terveellisessä maaseudun ilmassa toivotaan prinssi Jaimeen heikon terveyden vahvistuvan.

Muistopatsas Espanjan ensimmäisen kuuromyökkäin opettajan *Pedro Poncen* muistoksi paljastettiin Madridissa suuressa k.m. kokouksessa toukokuun 15 p:nä. Ponce (synt. 1520 † 1584) oli munkki. V. 1570 alkoi hän opettaa neljää k.m. oppilasta. Madridin k.m. yhdistys oli koonnut varoja, joilla muistopatsas on hankittu. Yhdistys oli kutsunut juhlavieraiksi kuuromyökkäin myös toisista maista, kuten Italiasta, Ranskasta ja Belgiasta. Useita ulkomaalaisia k.m. olikin juhlaan saapunut, varsinkin Ranskasta. Juhla alkoi eräissä luostarikirkossa, jossa pidettiin sielunmessu, eli jumalanpalvelus Poncen muistoksi. Sitten mentiin puistoon, missä muistopatsas paljastettiin. Sen on tehnyt eräs kuuromyökkäin kuvanveistäjä. Espanjan kuningasta ja kuningataria edusti prinsessa *Isabella*, kuninkaan täti, joka piti puheen. Kaikki läsnäolijat olivat surulliset sentähden, ettei k.m. kuninkaan poika, prinssi Jaime voinut tulla juhlaan. Opetusministeri oli myös puheita. Madridin k.m. koulun oppilaat toivat paljon kukkia patsaan juurelle. Pariisilainen kuuromyökkäinlehti sisältää pitkän, tarkan ja kuvitetun kertomuksen tästä tilaisuudesta. — Juhlaa kesti muutamia päiviä. Osanottajat tekivät huvimatkan ja saivat olla katsomassa suurta härkätaistelua, espanjalaisista kansallishuvia. (Die Stimme.)

— Norjan vanhin k.m. *Karolina Holsen* kuoli äskettäin 97 vuoden vanhana. Hän ei ollut käynyt koulua. Vanhana sai hän läpikäydä lyhyen oppikurssin k.m. vanhainkodissa Oslossa.

— Saksa. Ensi vuonna, v. 1927, tulee kuluneeksi 200 vuotta *Samuel Heinicken* syntymästä. (Heinicke oli Saksan k.m. koulun perustaja ja ensimmäinen, joka v. 1778 rupesi opettamaan k.m. puhekielellä.) Tämän muistoksi on Saksassa jo ruvettu toimenpiteisiin muistojuhlien viettämisiksi. Ensi kesänä *helluntaina* toimeenpanevat Saksan k.m. opettajat suuren, kansainvälisen k.m. opettajain kokouksen Hampurissa, Heinicken kotiseudulla. Tähän kokoukseen kutsutaan k.m. opettajia ja ystäviä kaikista maista. Ohjelma on osaksi jo julkaistu ja sisältää se pitkän sarjan esitelmiä k.m. opetuksen alalta. — Aikaisemmin on jo kerrottu tässä lehdessä, että Saksan kuuromyökkäin toimeenpanevat muistojuhlan ja k.m. taiteilijain näyttelyn Hampurissa elokuulla.

Arvoisat lukijamme! Muistakaa tilata Kuuromyökkäin Joulu!

Tietoja kotimaasta.

— **Kuuroykkäin valistuspäivät Turussa.** Viime syyskuun 18 ja 19 p:nä pidettiin Turun kuuroykkäin valistuspäivät kuuroykkäin huoneustossa Yliopistonkadun 6:ssa. Tähän valistustilaisuuteen, joka alkoi lauuantaina klo 5 i.p., oli saapunut toista sataa osanottajaa Turusta ja sen ympäristöstä. Osanottajat tervetulleiksi lausui Turun kuuroykkäinyhdistyksen puheenjohtaja opettaja *J. K. Palomaa*, huomauttaen tällaisten tilaisuuksien tarpeellisuudesta ja välttämättömyydestä kuuroykkäin sivistysrienoissa.

Valistuspäivien keskeisenä kohtana olivat esitelmät, jotka pidettiin puhe- ja viittomakielellä kuuroyksille tärkeistä ja hyödyllisistä asioista. Kun varsinkin maaseudun kuuroyksillä harvoin on tilaisuutta päästä osallisiksi heille sovitetuista esitelmistä ja muusta ohjauksesta tiedon lähteille, on nyt pidetyillä esitelmillä erittäin suuri merkitys heidän valistuspyrkimyksissään. Esitelmiä pitivät tunnetut kuuroykkäin rientojen kannattajat, opettajat *A. Nystöm*, johtaja *E. J. Pesonen* ja opettajat *J. K. Palomaa* sekä *H. M. Rekola*.

Sunnuntaina piti op. *Palomaa* valistuspäivän osanottajille jumalanpalveluksen klo 10 ap. Tämä olikin heille varsin tarpeellinen, sillä yhteen vuoteen ei heillä ole ollut omaa pappia, joka olisi heitä johtanut pyhän sanan tuntemiseen. Jumalanpalveluksen päätyttyä läksivät osanottajat lukuisasti opintoretkeilylle Lausteen poikakotiin, jossa johtaja *O. Sarko* ystävällisesti opasti ja selitti heille laitoksen nähtävyyksiä. Mielihyvin katselijat kulkivat kaikkialla tässä hyvin järjestetyssä kodissa, ihmetellen oppilaiden hyvää ja kohteliasta käytäytymistä. Käynnistään Lausteen poikakodissa jäi kaikilta kuuroyksille ja heidän opettajilleen pysyvä muisto.

Valistuspäivien aikana oli osanottajille järjestetty myöskin ohjelmallinen ilta, josta tulot annettiin Turun kuuroykkäin yhdistykselle. Ilman ohjelman suorittivat kuuroykät itse. Sitäpaitsi oli Turun „Valpas“ järjestänyt piirin kuuroykkäin urheilukilpailut, joiden palkinnot jaettiin valistuspäivän lopetajaisilaisuudessa sunnuntai illalla.

Lopetajaisilaisuudessa puhui Turun kuuroykkäinyhdistyksen puheenjohtaja, luoden katsauksen valistuspäivien tulokseen ja toivoen, että kuuroykkäin valistuspyrinnöt kehittyisivät ja laajentuisivat entistä enemmän, sillä sitä vaatii nyky aika, kuuroykkäin pysytellessä kuulevain kanssaihmissen rinnalla elämäntehtävissään.

— **50 vuotta täytti** heinäkuun 2 p:nä pastorin rouva *Helmi Nyberg*. Monet kuuroykät runtevat hänen nimensä, mutta luultavasti eivät monet tiedä kuinka paljon hän hiljaisuudessa tekee kurojen ystävänsä hyväksi. Hän on ollut monet vuodet Suomen Kuuroin. Liiton rahastonhoitajana. Hän se m. m. vastaan ottaa ja kirjoihin merkitsee maamme kaikilta kulmilta saapuvat Kuuroykkäinlehtien ja Kuuroykkäin Joulun tilaukset ja pitää huolen siitä, että kukin saa lehtensä. Eikä se työ ole niinkään helppoa. Useina vuosina on hän johtanut Helsingin K. m. naisten voimistelua. Sen verran kuin hänen sangen rajoitettu aikansa sallii on hän ottanut osaa Helsingin k. m. ompeluseuraan ja yhdistyksen kokouksiin. Köyhiä, sairaita ja kärsiviä k. m. on hän koettanut auttaa. Hän on ottanut osaa miehensä työhön kuuroykkien keskuudessa sekä helpoittanut hänen tehtäviään hoitamalla hyvin sekä häntä että kotiaan.

Syntymäpäiväänsä vietti rouva *Nyberg* kesäasunnollaan Kuhmoisissa. Hänen k. m. ystävänsä Helsingissä voivat ainoastaan kirjeillä silloin onnitella häntä. Vasta loka-kuun 10 p:nä oli Helsingin K. m. yhdistys kutsunut hänet

pieneen kahvijuhlaan, jolloin monet K.m:t pitivät onnitte-lupuheita ja kiittivät häntä. Hänen hiljainen vaatimaton olentonsa ja tarmokas, uhrautuva toimintansa on hankkinut hänelle useita ystäviä sekä Helsingin K.m. yhdistyksessä että sen ulkopuolella.

Sunnuntaina lokakuun 24 päivänä oli rouva *N.* kutsunut Helsingin K.m. yhdistyksen jäsenet illanviettoon. Tilaisuudessa oli runsaasti läsnä kuuroykkäitä sekä rouva *Nybergin* molemmat sisaret, ent. k.m. opett., rovastinna *Cleve* sekä rehtorin rouva *Länkelä* ja miehensä, jotka satumalta olivat kaupungissa. Puheita pitivät m. m. sisar, rouva *Sofia Länkelä* Tampereelta, past. *Nyberg* y. m. Ilta kului hauskasti teetä juodessa ja keskusteltaessa.

S. H.

— **50 vuotta täyttäessään** lokakuun 14 p:nä sai rouva *Ebba Pesonen* Turussa ottaa vastaan runsaasti onnentoivotuksia lahjain, kukkien, sähkösanomien ja kirjeiden muodossa. Aamulla varhain kävi laulukuoro hänet herättämässä laulamalla useita hengellisiä lauluja. Onnitte-luista mainittakoon m. m. Turun kuuroykkäinyhdistyksen onnentoivotukset kukkineen, jonka yhdistyksen puheenjohtaja vei perille, viitaten pitämässään puheessa rouva *Pesosen* suureen ystävyuteen ja myötätuntoon kuuroykkäitä kohtaan.

Merkipäivän illalla oli herrasväki *Pesonen* kutsunut suuren joukon sukulaisia, ystäviä ja tuttuja luokseen viettämään rva *P.* 50-vuotispäivää.

Myöhemmin tarjosi rva *Pesonen* Turun kuuroykkäinyhdistyksessä kuuroyksille kahvit juhlapäivänsä johdosta. Hilpeän mielialan vallitessa kului ilta monine puheineen raitoisasti, jättäen kauniin muiston siitä kunniotuksesta, jota kuuroykät tuntevat rouva *Ebba Pesosta* kohtaan.

— **Lahjoja Ävikin vanhainkodille.** *Ingrid Lönnberg* 200 mk., *Emil Kettula* 50 mk. ja *Arthur Karlsson* 25 mk. (Karjalan mummon hautajaisissa Ävikissä).

— **Jyväskylän k.m. koulun entinen johtaja**, rovasti *E. Luoma* on määrätty virkaatekeväksi kirkkoherraksi Pihlajavedelle.

— **Aistivalliskoulujen tarkastajan virkaa**, joka kouluneuvos *V. Forsiuksen* jälkeen on tullut avoimeksi ovat hakeneet sokeainkoulun johtaja, pastori *K. Sipilä* Helsingistä, sokeainkoulun opettaja, maisteri *J. Mustakallio* Kuopiosta ja kuuroykkäinkoulun johtaja, maisteri *Uuno Kahma* Kuopiosta. Virkaan on nimetty johtaja *K. Sipilä*.

— **Tietoja kuuroyksistä.** Nurmeksessa on k.m. *Herman Naamanen* äskettäin rakentanut itselleen mökin ja navetan vanhoista hirsistä. Siinä asuu hän nyt omassa kodissaan vanhan äitinsä kanssa. Ennen jo osti hän oman lehmän. Mökki, navetta ja lehmä on hankittu säästövo-roilla, joita *Herman* on koonnut savottatöissä ollessaan. Tämä säästäväinen, tarmokas mies on Kuopion kurojenkoulun läpikäynyt oppilas.

— **Alavuden kuuroykkäinyhdistyksen** varsinainen kokous pidettiin 24 p:nä lokak. Naaralan talossa. Läsnä oli 15 k. m. Uusia jäseniä liittyi 4, siis kaikkiaan 22 jäsentä. Ensiksi *Maria Savisaari* piti rukouksen ja selitti päivän evankeliumitekstin. *Matti Savisaari* selosti jäsenien vel olluudesta. Vielä hän kertoi matkastaan Oulun kuuroykkäinkoululle. Hänen ehdotuksestansa kokous päätti lähettää onnitte-lukirjeen johtajalle, maisteri *Lückille* syntymäpäivälleen 3 p:nä marrask., jolloin hän täyttää 59 vuotta.

Seuraava kokous pidetään samassa talossa 26 p:nä joulukuuta. Tervetuloa!

— **Kuolleita kuuroyksistä.** Meitä on pyydetty ilmoittamaan, että viime vuonna on kuollut *Kuortaneella*

kaksi kuuromyökkämiestä: *Kustaa Männikkö* 81 v. ja *Matti Kontteli* 69 v. He olivat Anna Heikel-vainajan oppilaita. Matti oli ennen nuorena Amerikassa 2 vuotta.

— 50 vuotta täytti marrask. 3 p:nä k.m. koulun johtaja, maisteri *Edv. Lück* Oulussa.

— Hopeahäitään viettivät 12 p:nä lokakuuta *Janne Leino* ja puolisonsa *Alma* Vaasassa. Tilaisuuteen oli saapunut kutsuttuina suuri joukko ystäviä ja tuttavuuksia, joiden puolesta hopeahääparille annettiin lahjoja.

Illalla puhui *Frans Liljeqvist* hopeahääparille kauniisti.

— Vaasan puuvillatehtaassa on monta uskollista työntekijää, jotka ovat pysyneet pitkät ajat paikassaan. Sellaisia ovat *Nikolai Söyryng* 33 vuotta, *Kreetta Forström* 26 vuotta, *Hanna Anttikoski* 26 vuotta, *Sanna Anttila* 28 vuotta, *Liisa Häkans* 24 vuotta, *Aksel Gref* 22 vuotta ja *Liisa Perälä* 17 vuotta.

Nahkurintyöntekijä *Edvard Forström* on pysynyt samassa paikassaan 32 vuotta sekä *Emil Neste*, joka on ollut 17 vuotta kivenhiojana ristintekijä *Rehen* kivenhioimossa.

— Riihimäellä pidetään jumalanpalvelus ja H. ehtoollinen kuuromykkäille sunnuntaina marrask. 21 päivänä. Kokoonnutaan kirkkoon kello 12,30 päivällä. Sen jälkeen pohj. piiriin kansakoululle.

Kiitos.

Sydämelliset kiitokset lausumme niille ystäväisille ihmisille Riihimäellä y.m., jotka meitä runsaasti auttoivat viime keväänä tapahtuneen kotimme palon johdosta sekä nyt taas talomme uudestirakentamisen aikana, niin että olemme jo päässeet uuteen kotiimme asumaan.

Riihimäellä lokakuussa 1926.

Saarikon perhe.

Kaikesta minulle osoitetusta suuresta ystävytydestä 70-vuotispäivänäni lausun sydämelliset kiitokseni.

E. J. K. Luoma.

Taloustalouden käynyt ja karjanhoitoon tottunut

kuuromykkä tyttö

saa palveluspaikan toisen kuuromykkän toverina, kun lähettää todistuksensa ja palkkavaatimuksensa heti.

Maanviljeilijä *Alfred Kotisalo*, Helsinki, Pakinkylä.

VIHITTY:

Elsa Hovi Väinö Laitinen

Säkkijärvi 10. 10. 1926 Impilahti.

Tilatkaa

Kuuromykkäin Lehti

vuodelle 1927!

Kuuromykkäin Joulu

v. 1926.

Joululehtemme 19:s vuosikerta ilmestyy taas joulun lähetessä ja tarjoutuu tilattavaksi runsassisältöisenä ja erittäin runsaasti kuvitettuna. Tämä joululehti on jo tuttu maamme kaikille kuuromykkäille. Jo 18:n jouluna on se tullut k.m:n joulupöydälle. Se on tuonut heille joulutunnelmaa ja varmaan monta iloista, sisältörikasta hetkeä heidän hiljaiseen, yksinäiseen elämäänsä. Se on myöskin varmaan leviittänyt laajoihin piireihin tietoja k.m. elämästä ja barrastuksista ja tehnyt tunnetuksi Suomen „hiljaista kansaa“ parempiosaisille. Varmaan on se tehnyt hyviä palveluksia kuuroille. Ja siitä syystä ovat he kiitollisia kaikille niille k.m. ystäville, jotka lähettämällä kirjoituksiaan joululehteen painettavaksi ovat tehneet mahdolliseksi sen ilmestymisen jo näin monena vuonna. Niinpä tänäkin vuonna ovat joululehteen kirjoittaneet m.m. seuraavat k.m. ystävät: pastori *Rustad* Norjasta, johtaja *E. Jungner* Tukholmasta, rouva *E. Pesonen*, johtaja *E. Lück*, opettaja *J. K. Palomaa*, past. *O. Myyryläinen* y.m. y.m. Kirjoituksiin liittyy runsaasti kuvia. Mainitsemme m.m. monilukuisen kuvasarjan „Kesäisiä kuvia kuuromykkien harrastuksista“ johon liittyy runsas kuvasato k.m. yleisestä kokouksesta Porvoossa, y.m. Kuuromykkät! Teidän asianne on myydä ja levittää omaa joululehteänne taas nyt, kuten ennenkin. Vuosi vuodelta olette saaneet osatajaluvun kasvamaan. Ruvetkaa taas innokkaasti myymään joululehteä! Asiamiehille on jo lähetetty tilauslistoja. Toimitus odottaa, että ne joulukuun alkuun mennessä palauteaan. Erittäin huomautamme k.m. yhdistyksiä tilaamaan vissin määrän 200—500—800 kpl., jakamaan ne yhdistysten jäsenten myytäväksi ja tilittämään rahat toimitukselle. Se on paras myyntitapa ja sitä on jo ennenkin koeteltu.

Asiamiehilleme huomautamme, että tilausrahoja voi toimitukselle lähettää postiosoituksena (alle tuhat markkaa), postivekselinä (suurempia summia) tai kirjatuuksissa kirjeissä.

Joululehden hinta on 5 mk. Asiamiehet saavat jokaisen kymmenennen lehden ilmaiseksi. Vielä jaetaan parhaimmille asiamiehille palkintoja erikseen maalla asuville ja erikseen kaupungeissa asuville. Viime vuonna levisi lehteä 8,000 kpl. Saa nähdä kuinka paljon nyt. Lehden julkaisee Suomen Kuuromykkäinliitto ja käytetään siitä saatava voitto „Kuuromykkäin Lehden“ tuottaman tappion korvaukseksi sekä yleensä Liiton muihinkin tarpeisiin.

Toimitus: *J. Sundberg. E. Karilas. H. Nyberg.*

Tilaukset on lähetettävä ennen joulukuun alkua osoitteella: *Kuuromykkäin Joulu, Helsinki, Johanneksentie 4.*

Näin tyytyväinen on asiamies, joka on myynyt paljon joululehtiä.

Näin onneton on asiamies, joka on myynyt ainoastaan vähän joululehtiä.